

RTVS nikoho nezaujíma?

Spolu s Reportérmi bez hraníc a Transparency International Slovensko apelujeme na Ministerstvo kultúry, aby pokračovalo v procese ozdravenia verejnoprávnych médií

MEMO 98, spoločne s ďalšími mimovládnyimi organizáciami na slovenskej a tiež medzinárodnej úrovni, privítalo snahu Ministerstva kultúry SR (MK) o reformu RTVS ohlásenú v lete. Táto komplexná reforma mala posilniť redakčnú a finančnú nezávislosť verejnoprávneho vysielateľa, ako aj vnútornú pluralitu v jeho redakciách. Úpravy mali viesť k zmenám v kreovaní a fungovaní kontrolných orgánov RTVS a ideálne aj v nastavení financovania inštitúcie, nadväzujúc na schválené [Programové vyhlásenie vlády 2021-2024](#):

- *Vláda SR považuje Rozhlas a televíziu Slovenska (RTVS) za garantovaný zdroj poskytujúci široký prístup verejnosti k overeným informáciám, kultúre a vzdelávaniu, ktorý je však v dlhodobom horizonte a najmä v európskom kontexte finančne poddimenzovaný.*
- *Vláda SR preto prijme také legislatívne opatrenia, ktoré poskytnú RTVS priestor pre stabilizáciu plnenia jej zákonných úloh vrátane možností rozvoja infraštruktúry, výroby vlastných obsahov, zvyšovania kvality programov či prieniku do oblasti nových mediálnych služieb.*
- *Vláda zväži zavedenie nového finančného modelu financovania RTVS za súčasného zachovania verejnoprávnosti a nezávislosti RTVS.*
- *Vláda SR zároveň prehodnotí a prípadne navrhne nový mechanizmus voľby generálneho riaditeľa RTVS do budúcnosti tak, aby bol proces jeho výberu v čo najširšom možnom zábere apolitický.*

MEMO 98 poukazovalo na možné negatívne konzekvencie voľby Jaroslava Rezníka za Generálneho riaditeľa. Vývoj v RTVS po jeho zvolení v júni 2017 naše obavy bohužiaľ viackrát potvrdil - dosadenie hovorcov ministerstiev na posty šéfov spravodajstva v roku 2017, otvorený list a neskôr odchod redaktorov z dôvodu ohrozenia nezávislosti spravodajstva, ako aj interný dokument verejnoprávneho rozhlasu [Krátke spravodajstvo - pripomenutie zásad](#) v roku 2018, [zvýhodňovanie koalície SNS pred parlamentnými voľbami](#) v roku 2020, či celková situácia v RTVS ([súhrnná správa](#) v roku 2021).

V súlade s dohodou na konferencii "RTVS pre 21. storočie", ktorú 8. júla 2021 zorganizovalo MK (za účasti ministerky Natálie Milanovej a štátneho tajomníka) v spolupráci s Výborom NR SR pre kultúru a médiá (za účasti predsedu Kristiána Čekovského), sme spoločne s organizáciami Reportéri bez hraníc a Transparency International Slovensko v auguste predložili MK stanovisko ku koncepcii reformy. Jeho jadrom boli nasledujúce návrhy:

- *Zreformovať členstvo, výberový proces, ako aj kompetencie Rady RTVS so snahou vytvoriť z nej odborný orgán dohľadu nad fungovaním RTVS;*
- *Počet jej členov musí byť dostatočne vysoký, aby mali potenciál reprezentovať rôzne časti slovenskej spoločnosti;*
- *Nominačný a výberový proces by mal prebiehať transparentným a inkluzívnym spôsobom, ktorý umožní vymenovať hodnotových a uznávaných odborníkov;*

- *Generálny riaditeľ, ako jediný výkonný orgán, by mal byť volený reformovanou Radou RTVS. Sme totiž presvedčení, že súčasný výberový proces (voľba v pléne NR SR) skutočne prispieva k vystaveniu vedenia verejnoprávneho vysielateľa politickému vplyvu.*

V novembri 2021 sa bohužiaľ reformný proces zastavil kvôli nesúhlasu koalícnej strany SME Rodina. Zastavenie reformného procesu je v tejto situácii hazardovanie s budúcnosťou RTVS, nielen kvôli urgentnej potrebe reformovať jej dlhodobu finančne poddimenzované nastavenie (koncesionárske poplatky v mesačnej výške 4,64 EUR sa nemenili od roku 2003), no zároveň kvôli blížiacej sa voľbe Generálneho riaditeľa (leto 2022).

Apelujeme preto na ministerku Milanovú, Ministerstvo kultúry a celú vládnu koalíciu, aby nerezignovali na dôležité reformy súvisiace s RTVS a taktiež na všetkých poslancov NR SR, aby podporili proces dlhodobého ozdravenia verejnoprávnych médií. Silný a nezávislý verejnoprávny vysielateľ významne prispieva k vzdelaným a dobre informovaným občanom, ako aj k pluralite názorov, slobode prejavu a v dôsledku toho k otvorenej a prosperujúcej demokratickej spoločnosti.

Rešpekt k slobode slova (nie jeho kriminalizácia), mediálna gramotnosť, kvalitná moderná žurnalistika s dôveryhodnými informáciami sú tou najlepšou odpoveďou na súčasný *information disorder* a zhubné dezinformačné výzvy, ktorým bohužiaľ podlieha významná časť slovenskej populácie. RTVS potrebuje resuscitáciu, aby sa stala rešpektovaným, referenčným a kultivujúcim bodom meniaceho sa mediálneho prostredia.

Stanovisko Reportérov bez hraníc nájdete v anglickom jazyku [tu](#) a pozíciu Transparency International Slovensko [tu](#).